

Дагъдин Булах

Сад хъухъ, Дагъустандин халкъар!

1931-йисалай акъатзава

Горный родник

Къурагъ райондин общественно-политический газет

(ХЕМИС) «26-ЯНВАРЬ» «2017-йис» «№3» (7455) «маса гудай къимет 2 манат»

Райадминистрацияда Кар алай проектар

Нубатдин совещанидал

23-январдиз райадминистрациядин актывый залда райондин идарайрин руководителри гяфтеда авунвай кваллахдиз анализ гудай ва вилик акъазнавай кимивилер арадай акъудай совещание кыле фена. Совещание "Къурагъ район" муниципальный тешкилатдин кылин заместитель Махач Хариева кыле тухвана.

Совещанидал хейлин идарайрин руководителри авунвай кваллахдикай информация гана.

Райондин финансовый управленидин начальник Бахтияр Ибрагъимов лагъйвал, алаатай гяфтеда Махачкъалада кыле фейи совещанида иштиракна, анал РФ-дин Правительствонин Председатель Д.А.Медведева акъуднавай майский Указар кылиз акъудна кланзавайди лагъана. И Указар кылиз акъудунихъ галаз алакьалуз райондин идарайра оптимизация кыле тухвана кланзава, декабрдин мажиб гун патал пулдин такъатар хквезва, идарадин работникар йисан отчетар гъазурунал машгъл я, алаатай йисуз питанидиз, электроэнергиядиз гуз тахъанвай пулдин такъатар вири гана йис агал хыйида.

Агъалияр яшайишдин рекъай хуьдай управленидин начальник Сейфудин Жамалдинова кьейд авурвал, алаатай йиса яшайишдин рекъай гуз тахъанвай 14 млн. манатдин бурж алама, адакай 11 млн манат муаллимриз гузвай коммунальняр, 27-декабрдиз РД-дин Халкъдин Собранидин сессиядал гъа и

месэла эцигнавай, мад вуч дегишвилер жедатла гузлемишда, гун тавунвай пулдин такъатар вахкуда лагънава.

ЦРБ-дин кылин духтур Азим Азимова лагъйвал, Махачкъалада больницадин кваллахдин йисан гъахъ-гъисаб авуна куьтягъ жезва, алай йисуз диспансеризация авуна кланзавайбурун списокар гъазурзава, дарманар тимил хъанва, абур къачун патал аукцион гъеле кыле тухванвач, питание, чимивал, яд больницада ава.

Райадминистрациядин хуьруьн майишатдинни чилерин хуьруьн майишатдин, чилерин алакъайрин отделдин начальник Слава Селимова кьейд авурвал, алай вахтунда майишатривай отчетар къабулзавач, сад-къве майишат квачиз амайбуруз бухгалтерар авачиз отчетар ийидайла четин жезва, къишлахрал къуьд акъудзавай гъайванрин гьал пис туш, дул башламишнава.

Культурадин ва информациядинни печатдин центрдин начальник Абдулкьадир Будаева информация гайивал, 2016-йиса авунвай кваллахдин отчет ва 2017-йиса авуна кланзавай кваллахдин план гъазурна, газетдин 2-нумра подписчикрив ахгакъар хъувунва, сайтди вичин кваллах башламиш хъувунва.

М.Хариева 14 поселенидикай 4 поселениди планда къалурнавай налог кватI тавунвайди, и кваллахдиз фикир гана кланзавайди лагъана.

Са шумуд месэла веревирдна

19-январдиз "Къурагъ район" муниципальный тешкилатдин кылин общественный хатасузвал хуьнин рекъай заместитель

портра аялриз жезвай тIарвилерин гъакъиндай".

2. "Школайрин автобуса аваз аялар ва поса-

Альберт Исаева Россиядин МВД-дин Къурагъ районда авай ОГИБДД-дин начальник Рамадан Мусаевахъ галаз кар алай са шумуд месэла веревирд авуна. Анал пуд месэладиз килигна:

1. "Рекъерани транс-

жирар тухунин гъакъиндай".

3. "Рекъеринни куьчейрин сетдин гьалдин гъакъиндай".

Р.Мусаева Ханты-Мансийскда хъайи авариядик аялар тухудай автобусдин

водителди законди къалурнавай мажбурнамайрал амал тавуна аялар кьейиди кьейидна.

Ихъгын дуьшуьш тахъун патал аялар тухузвай автобусрин водителри рекъерин гьерекатрал амал авуна, автобусар тахографралди, хатасузвили чIуларалди таъминарна кланзавайди, ишлемишиз 10 йисалай алаатай авунавай автобуса аваз аялар тухун законди къадагъа авунвайди лагъана.

И йикъара «Къасумхуьр-Къурагъ» 15-44 км автомобильрин рекъин гьал гьикI аватла ахтармишна.

А.Исаева эцигнавай гъар са месэла веревирд авуна, гъар са месэладиз гъакъиндай лазим тир серенжемар къабулдайди лагъана.

Яш тамам тахъанвайбурун комиссиядин заседание хъана

24-январдиз райадминистрацияда "Къурагъ район" муниципальный тешкилатдин кылин общественный хатасузвал хуьнин рекъай заместитель Альберт Исаева яш тамам тахъанвайбурун крарин ва абурун ихтиярар хуьнин рекъай райадминистрацияда тешкилнавай комиссиядин заседание кыле тухвана.

Заседанидин кваллахда комиссиядин членар тир райадминистрациядин къаюмвилеин ва къайгъу чIугвадай органрин пешекар З.Шабановади, райадминистрациядин яш тамам тахъанвайбурун крарин ва абурун ихтиярар хуьнин рекъай комиссиядин секретарь З.Ибрагъимова, физкультурадинни спортдин ва жегъилрин крарин рекъай отделдин начальник Р.Ра-

мазанова, райондин Культурадин ва информация-

рордин куьмекчи Э.Алиметова, Россиядин МВД-дин

динни печатдин центрдин начальник А.Будаева, ЦРБ-дин духтур С.Маллаева, райондин образованидин отделдин начальник Р.Катибова, райондин проку-

Къурагъ районда авай отделдин яш тамам тахъанвайбурухъ галаз кваллах тухунин рекъай участковый А.Цмиханова иштиракна.

(Эхир 2-чина)

Яш тамам тахъанвайбурун комиссиядин заседание хъана

Анал агъадихь галай месэлайриз килигна:

1. "Яшайишдин рекъый хаталу

Анал сад лагъай месэладай доклад райондин физкультурадинни спортдин ва жегъилрин крарин рекъый отделдин начальник Рамиз

тир гьалда авай яш тамам тахъанвайбурун желб авун патал спортивно-массовый ва физкультурадинни сагъламвилдин мярекатар тешкил авунин гьакъиндай".

2. "РД-дин Къурагъ райондин Арабляр хуьре яшамаш жезвай, 2001-йисан 13-февралдиз хайи Ибрагъимов Шериф Адидиринович учета эцигунин гьакъиндай".

3. "Яш тамам тахъанвайбурун галаз кьвалах тухунин рекъый тешкилнавай комиссиядин 2016-йисан кьвалахдин гьахъ-гьисабдин гьакъиндай".

Заседание Альберт Исаева ачухна ва кьиле тухвана.

Рамазанова авуна.

Къвед ва пуд лагъай месэладай яш тамам тахъанвайбурун галаз кьвалах тухунин ва абурун ихтиярар хуьнин рекъый райадминистрацияди тешкилнавай комиссиядин секретарь З.Ибрагъимова доклад авуна.

Гуьгъуьнлай заседанида гьакъини жуьреба-жуьре кар алай месэлайрин патахъай Р.Катибов ва А.Будаев рахана.

Заседанидин нетижаяр А.Исаева кьуна, 2017-йисуз комиссиядин кьвалах генани вилик тухудайди кьейдна.

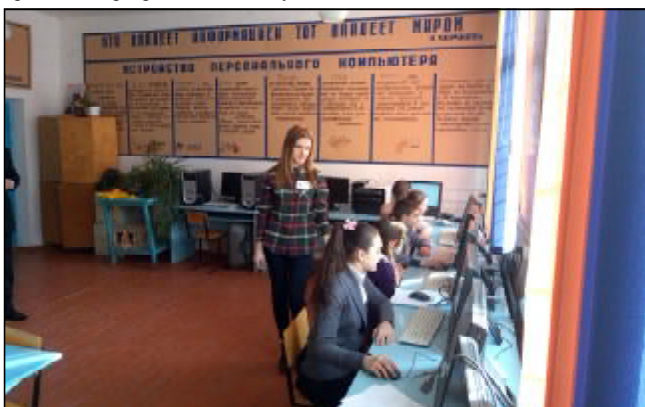
Ф.Абдурагъманова.

Образованидин мониторинг

Школьникрин образованидин еридин мониторинг Къурагъ райондин вири школайра кьиле тухузва. Гьа и кьвалах РД-дин илимдинни чирвилерин Министерстводин проектдин программадал асаслу яз

Чи районда мониторингда 9 ва 11-выпускной классар квачиз, 5-классдай 10-классдалди авай 800 ученикди иштиракда.

Райондин образованидин от-

автоматизироватнавай информатсионный система ишлемишуналди онлайн кьайдада кьиле тухузва.

Лагъана кьанда, мониторинг ишлемишунин метгел ам я хьи, образованидин еридин гьакъиндай тайин тир информация чир хьун ва образованидин гьал нетижалу информация кьалурунал таъминарун.

делди хабар гайивал, мониторингдин сергьятда аваз алай йисуз инглис чьалай, географиядай, химиядай, литературадай, физикадай, математикадай, информатикадай, историядай ва обществознанидай чирвилер кьалурда.

М.Агъмедова.

Сталинград патал женгер

Ватандин Чехи дяведин тарихда инсанрин рикелай гьич са вахтундани тефидай крар гзаф хъана. Сталинград патал женгерни тарихда магълуб тежедай Гитлеран къушунар кьилик акадай женгерикай сад хъана.

Москвадин кьилик сифте ягъунар кьур Гитлеран къушунривай Москва кьун патал женгер давамари хъанач. 1942-йисан гатуз фашистрин жаллатар Волгадихь, Кавказдин девлетар кьун патал, сухулмиш хъана. Гитлернийрихь гьаки Кавказ Россиядихь михьиз галудунин ниятарни авай. Генерал Ф.Паулюс кьиле авай немсерин 6-армияди Сталинграддал гьужумна. Амма и армияди гьикъван чалишмишвилер авунатИани, Сталинград хуьзвай Советрин аскерри реи ганач. Шегъер кьачуз тежедайди аннамишай Гитлеран къушунри чпиз куьмек гьалабна ва Кавказдихь еримишзавай маса 4-танкарин армияди Сталинграддин терефдихь хтана. Къуват са шумуд сеферда артух хьайи гитлерчиар шегъердив лап муькьва хъана.

Сталинград хуьзвай кьегьалри инсаниятдин тарихда такур хьтин кьегьалвилер кьалурна. Абуру чпин чанарилайни гьил кьачуна, душмандихь галаз женг чьугуна.

1942-йисан 23-августдиз къуватар са шумуд сеферда артух тир немсерин къушунар Волга вацал агакьна ва абур Кеферпатан Сталинград кьуна. Гьа са вахтунда душмандин самолетри шегъердал бомбар везгез башламишна. Абурун къаст шегъер чилихь галаз сад авун тир. Амма душмандивай садлагъана шегъер кьачуз хъанач.

Ингъе женгиник чи 62 ва 64-армиядин аскерар экечна ва 13-сентябрдиз абур душмандиз еке ягъунар кьуна. Генерал А.И.Родимцеван 13-гвардейский дивизиядин немсер шегъердин юкьвай ахъуднай. Кьве гьафтедин кьене вокзал 13 сеферда гьилий-гьилиз фена. Кьве вацра ихьтин зурба ягъунар кьиле фена. И женгера неинки кьилди аскерар, гьаки дивизияр, армияр чпин вилегъвилелди машгъур хъана. 62. 64 армия (генерал В.И.Чуйков, М.С.Шумилов) женгера иллаки тафатлу хъана.

Сентябрдин эвел кьилерай Сталинград хуьзвай къушунриз команда гун генерал Г.К.Жуковадал тапшурмишна. Генеральный штабдин начальник А.М.Василевскийди ва фронтдин командующий Г.К.Жукова туькьурай "Уран" операция 13-ноябрдиз И.В.Сталина тестиькарна. Ингъе 1942-йисан 13-ноябрдин

пакамахь чи артиллерияди женг башламишзавайди хабар гана. Гуьгъуьнлай танкарни виликди еримиш хъана. 23-ноябрдиз Калач шегъердин патав чи кьве фронтдин аскерар, душман тергна, сад-садак акахъна. Немсерин 6 ва 4-танкарин армияр гьалкьада гьатнавай-сан-

лай кьачурла 330 агъур фашистрин аскерар.

Немсерин фельдмаршал Манштейн Паулюсоз куьмек яз атана. Амма са вахтара вич магълуб тежедайди яз гьисабзавай Паулюсан къушун лап зайиф хъанвай. Паулюсоз куьмек яз атай Манштейн къушун Сталинграддивай 35-40 километрдин яргъа амаз 2-гвардейский армияди, кьиле Г.Я.Малиновский аваз, акъвазарна ва ам саки михьиз барбатна. Сагъдиз амуькьай душмандин жалатар Ростовдихьди хьфена.

Инал тарихда гьатнавай мад са кардикай лугъун лазим я. Сталинградда гьалкьада авай душманди яракъар вахкун истемишайла, Паулюса и истемишун кьабулначир. Паулюсан руьгъ хкажун патал Гитлера адаз фельдмаршалвилдин чин ганай. Амма и алахъунар гъаваянбур хъанай. 1943-йисан 2-февралдиз Паулюса реи гайивилин гьакъиндай икьардал кьул чьугуна. 91 агъур аскер есирда гьатна. Абурун арада 24 генерални авай.

Сталинград патал женгер Ватандин Чехи дяведин тарихда тикрар тежедай женгер яз гьатнава. Гуьгъуьнлай чи аскерри немсерин жалатриз мадни чьехи ягъунар кьуна, чи Ватандин сергьятар душмандикай михьиз азадна, Европада халкьарни лувкилай хкудна, Берлиндиз гьахьна. Рейхстагдал гьалибвилдин Яру пайдах хкажна. Советрин Союздин къушунрин баркаллу крарал чьавуз вири инсаниятди дамах авуна.

Щийи ктабар

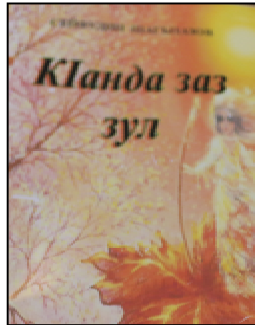
"КІанда заз зул"

Ихътин тІвар алаз издательский группа "Щийи Къавкъаз" карханади (Махачкъала-Къасумхур) Сейфудин Шагълазован 84 чиникай ибарат тир ктаб акъуднава.

Ктабда муьгъуббатдикай, хайи чил КІан хъуникай, хайи халкъдикай шишрар, рубаияр гъатнава. Шишрар художественный такъатралди девлетлу тирди Келайдаз акъазва.

Чна чи газетда Сейфудин Шагълазован и ктабдиз акъуднавай са шумуд шишрар гузва.

Адаз и агалкъун мубаракава. Къуй яратмишунрин рекъе адахъ мадни еке агалкъунар хъурай.

Къисасдин Элегия

Зун ракъурна вуна чилай чилериз,
Лагъана: "Вун тахкурай зи вилериз!"
Арадал затІ алачиз зав ктал хъана.
Гъа ви вилик заз фир-тефир сал хъана.

Мад вун галай патахъдини элкъведач,
Гъа вун авай хурурузни зун хкъведач.
Зун, элкъвена, хъфида куь варцелай,
Гъаналламаз ракъурна вун рикІелай.

Белки икІ жен..Акъваз, акъваз, яб це заз,
Вилер ахъаз, зун вилик кваз, ваз такваз,
Ви писвилай, мурдарвилай жен ваз гуж,
Ирид югъ жен тІвар атана "буьркъуь руш".

Духтуррал физ, дарман тежез хкъвен вун,
Жерягърикай фарман тежез къекъвен вун.
Цеф цурурин, элкъурин вал къелерни,
Гумни кухтан, кана самун цуьлерни.

Зияратар, пІирер, шейхер, Эренлер,
Дарман тежен Дербентдавай Къирхлер.
Вилаятда тефей чка тамукъин,
Чара тежез, дава тежез амукъин...

Панагъ жен ваз яргъай атай къарачи,
Чими хъийиз серин хъанвай ара чи.
Къарачиди лугъун ваз: "Са нянихъ
Рекъе гъат вун къунши хуьруз-Гелхениз.

Са кас ава вине къазвай намусдин,
ТІварни адан язва, шаксуз, Сейфудин.
Гъада гайтІа ви къве вилиз къве темен,
Экв хкъведа, ахкъада ваз денбенен..."

КичІез-регъуьз, къуна бахдин хуьчуькхай,
Вун чи варцел къвен вядеда мичІи хъай.
Чанда авай ажуьгъдин цІай квадарна,
За жува-жув ви къужахдиз гадардай.

За къве темен гудай куз-куз вилериз,
Пуд мад гудай: сад кІуфуз, къвед хуькъвериз.
Ирид къалай, шадвал ахкур веледдин,
Ван жен зазни ви дидедин минетдин:

"РикІ алай руш ви гъурметриз хас хъурай,
Вун зи езне, зи бала ваз свас хъурай!"
"Хутах ви руш! Тахкурай зи вилериз!"-
Ван хъайила, вун фин чилай-чилериз.

Сонет

Ван къвезвач ваз къе зун рахай
гафарин.
Вучиз ятІан, чидач, закай хъел ава.
Ийир-тийир квахъна, зазни шел
къвезва,
Ви вилерни къвез, ацІузва накъварив.

Зун ягъзвач зи вилерихъ, чІалахъ
туш,
Вун туш жеди алайди зи къаншардал.
Белки расал хъана жед ваз ухшардал.
Мад лугъузва за-им жедай къвалах туш.

За шииррал авур тегъер ви тариф
На, акси яз, ийизва зи синихар.
Тахсир лагъ зи, пислемешиз къилихар,
РикІ атІудай чІалар ийиз заз тесниф.

Ван хъана заз сифте яз ви руба-
яр.
Зал гъалчзавай залан къванер-тал-
баяр...

Ван тийир тфенг гваз атана,
Хурал кІуф эцигна лубледин.
Пуч тахъуй къуркъушум лагъана,
Зи рикІ куз кІан хъана гъылледив.
Гъана зи бахтуни, вун гъалатІ хъана,
Какахъна, тунвайди патрум тир ичІи.
Бинесуз ажалдин гел галат хъана,
Авур ван хатасуз "гІанкъ" хъана пичІи.

Гила ваз амаиди я са рехъ, са хвел-
Къве патрум гъиликна, лишан-ярж ая,
Вав тфенг гайидан эцига пелел..
Къвед лагъай патрумни жуваз харж ая!

Вили вилер

Секин я къуд пад, дере ичІи я,
Чал сад авур хъиз, ийфни мичІи я.
Амма, хабарсуз, вилив хуьз чун
къвед,
РапІ-рапІ гуз цава тек са вили
гъед...

Къаравул я ам, хас тир эркинвал,
Хуьдай дам чи сирни секинвал.
Гъетре эвезна заз вили вилер,
Тебиатдиз хас я гъуьзвилер.

Вуч куьруь хъана яргъи зулун ийф,
Зи чанда амаз легъзейрин гъайиф.

Экв малум жезва, гъед уьтмиш
жезва,
Вили вилера зун батмиш жезва.

Рубаияр

И девирдин "агалкъун" я база-
рар.
Артух авур эл-эдебдин азарар.
Чаз дидейри ягъай сягъ
къеперихъ,
ЯзаматІа къе балайриз лайлаяр?

Намус-гъейрат туна къулухъ,
Сифте къацІал ала шулугъ.
Низ пул ава-гъадан гъиле-
Кар туькІурдай къизил ба-
лугъ.

Зилбеярна са халкъ еке,
ЧКІанва ам тирвал уьлкве.
РикІ яз амач хуравайди-
Жуьгъенраллай яКІун тике.

Гъурбатда

ТІазва зи рикІ, тІазва жигер, кІарабар,
Шумуд югъ я, зун зи чандик бизардиз!
Дарманни заз чизва жуван азардин-
Ви гъилин чай, чумаларин мураба.

На къачур чай, чумаларин мураба
Кумаз-кумаз хъадаи за ви гъилелай.
Гъекъед курум михъи ийиз пелелай...
...Яргъа ава и зун авай харапІа.

Яргъа ава и зун авай харапІа..
Вун такваз, зун руьгъ авачир аюх я.
Вун авачир женнетни заз савух я..
Яд чилерал хъанва закай къураба.

Яд чилерал хъанва закай къураба.
Хтун патал и гъурбатдай билетни
Къачунва за. КІандач машин-девлетни...
Бес я хуьре авай ламран араба.

Бес я хуьре авай ламран араба.
Ам-зи джип" зи "BMW", "мерседес".
Вунни-зи рикІ, вун зи жигер, зи нефес.
Мад зун яргъаз хъфидатІа яраб, яр!?

ДАГЪДИН
БУЛАХ

ТЕШКІЛАЙДИ:
Райондин администрация

УЧРЕДИТЕЛЪ:
Администрация района

КЫЛИН РЕДАКТОР
А. ГЪ. РАМАЗАНОВА

ЖАВАБДАР СЕКРЕТАРЪ
Ф. С. МЕГЪАМЕДОВА

ОТДЕЛДИН РЕДАКТОР
М.Н. АГЪМЕДОВА

ВЕРСТКА ИЙИЗВАЙДИ
И. ГЪ. ЮСУПОВА

Газет "Дагъдин булах" редакциядин компьютер-
рин базала КІватІна, верстка авуна, райондин
"Дагъдин булах" чыкъанада чална.
Газета набрана и сверстана на компьютер-
ной базе "Горный родник".
Газет чап ийизвай вахт-14.00
Чап ийиз вахкана- 10.00

368180, Курагъский район
с. Курагъ.

Газета отпечатана в Курагъской районной
типографии "Горный родник".

Адрес редакции и издателя:

368180, Курагъский район,
с.Курагъ, ул.Назаралиева, 4.

Индекс 51358
Тираж 1004

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикир-
рар сад таххун мумкин я. Макъалайрин, абура
гъизвай делирин дуьзвилдин патахъай жаваб ав-
торри чпи гуда. Макъалайриз рецензияр гузвач
ва абуьр элкъвена вахкузвач. Мадни, чпин макъа-
лайра дегишвилер тунал, къилер дегишарунал
рази тушир муьбиривай чна абуьр редакциядиз
ракъур тавуи Чалабава.

Газет массовый информациядин ва печатдин
такъатар регистрація ийидай ва Дагъустан
Республикада абурун гъакиндай Россиядин

Федерациядин законар кылдиз акъудунал гъуь-
чивалдай Региональный управлендида реги-
страция авуна.
Газета зарегистрирована Южным окружным
межрегиональным территориальным управ-
лением.

Регистрационный номер
ПН № 10-4947
от 20 февраля 2003 года

РЕДАКЦИЯДИН АДРЕС:

368180, Курагъский район,
Назаралиева куьче, 4.

тел.: 22-0-61